

Ziedu elfs ar digitālo planšeti

Ikviena viņas darbs ir vesela pasaule, pilna krāsu, formu, simbolu un kodu, smalki izstrādātu detaļu. Bezgalīgs stāsts. Šie darbi pievelk un ievelk – kā magnēts, kā dzelme. Burvība? Iespējams. Citāds pasaules redzējums? Noteikti. Autores klātbūtne? Neapšaubāmi. Vai citādi Artas Teivānes – divdesmitgadīgas, traušlas meitenes ar ziedu elfa seju un meža laumiņas acīm – gleznas TĀ paliktu atmiņā?

Arta. The Art

Ķekavas Mākslas skolas izstāžu zālē no 19. marta līdz 13. aprīlim skatāma Ķekavietes un Mākslas skolas absolventes Artas Teivānes darbu izstāde. “Es, Arta, esmu galvenā varone pati savā stāstā, iztēles un iedvesmas pasaulē,” viņa stāsta. “Taču galvenais objekts manos darbos ir cilvēks, cilvēku siluete, viņu emocijas un skatījums uz pasauli.”

Artas darbi ir dziļas vizuālas filozofijas pārpilni. Tas tāpēc, ka viņai ļoti patīk un interesē cilvēki – gan kopumā, gan atsevišķas to daļas – rokas, acis, plaukštas. “Man patīk izveidot cilvēku mazliet neordināru, apveltītu ar mistiskām spējām, varbūt ar spārnēm, radziņiem; lai līdzī nāktu vēstījums (piemēram, *zaļajā lietus tēlā* iekodēta ziņa – jākopj zeme, jārupējas par vidi!). Daba man ir ļoti tuva, savos darbos vienmēr cenšos iekļaut dabas elementus – ziedus, lapas.”

2010. gadā Artai iznāca skaists darbu katalogs, kas parādīja viņas talanta daudzpusību un interesanto domāšanu, toties šī gada izstādē atklāj šīs ārēji traušlās, caurspīdīgās meitenes dziļo briedumu. Kopā ar fotogrāfu baudījām izstādes darbus un līksmojām – negaidītajam sniegam cauri mirdzēja fantastisks pavasaris! Vēlāk, omulīgi dzerot kafiju Artas un viņas tēta Ginta kompānijā, vaicāju – kā šie tēli atnāk? Arta noslēpumaini pasmaidīja: “Viņi vienkārši parādās no nekurienes – līniju pa līnijai. Piešējos pie baltas lapas un skatos, kā uz tās rodas tēls – cilvēks, zieds, mistiska būtne...”

Kurš pie kura nonāca – Arta pie mākslas, vai kā? “Laikam tomēr māksla pie manis.

Meitene kastē. “Mums katram ir divas puses – krāsainā un melnbaltā, perfektā un nepabeigtā. Reizēm domāju, kāpēc tā uzzīmēju. Varbūt arī tās ir paslēpes?”

FOTO: VARIŠ EVERSONS

Jaunajai māksliniecei Artai Teivānei patīk savus tēlus apveltīt ar mistiskām, pat maģiskām spējām, un arī pati viņa rada sirdsgudra cilvēka iespaidu – atnākusi no cita laika, no citas dimensijas...

Sešu septiņu gadu vecumā mani aizveda uz Mākslas skolu, un pirmā gada beigās man piešķīra apbalvojumu – pus gadu mācības par velti. Tobrīd vecākiem bija pagrūti mūs ar māsu izvadāt uz Rīgas un Ķekavas skolām, tomēr Mākslas skolu es pabeidzu. Dažus nākamus gadus biju atgājusi no zīmēšanas, vēl meklēju, ko gribu dzīvē darīt. Tad pēkšņi 16 gadu vecumā viss strauji mainījās – veselības dēļ daudzas lietas, ko agrāk darīju ikdienā, man tika atņemtas. Un māksla atgriezās – atsāku zīmēt. Saprātu, ka mani visvairāk interesē cilvēks – kā viņš veidots, kā kustas, kā uzbūvēti kauli un muskuļi. Meklēju specializētās grāmatas, materiālus internetā, mācos zīmēt. Kad sāk izdoties, vairs nevar apstāties.”

Iedvesma ir visapkārt

Kā uz Artas aizraušanos, sirdslietu, aicinājumu raugās mājinieki (tētis Gints, mamma Vīta, māsa Santa, ome Ilona un baltais runcis)? Elfiņš tikai pasmaidā: no sirds atbalsta. “Man ir ideāla ģimene, vienmēr pozitīva un saprotoša, lai arī dzīve nav tik vienkārša, kā gribētos. Jā, mums ir problēmas, bet mēs tās uztveram kā pārejošu parādību – jādzīvo tālāk, citiem ir vēl sliktāk, nav ko sūkstīties.” Tāpēc Teivāņu ģimenē katrs dara savu darāmo – tētis ar runci remontē auto vai māju, mamma ar māsu strādā, ome rosās pa dārzu, Arta zīmē. Katram savs. Visi kopā labiekārto savu pasaulīti.

Brīvā brīdī Teivāņu saime prot gan mīļi kopā sanākt un skaistus svētkus nosvinēt, gan doties vasaras izbraukumos, gan – mazākās grupiņās – ārzemju

ceļojumos. Tētis Artai no Vācijas ved citur neatrodamos instrumentus – Arta strādā gan digitālajā (ar grafisko planšeti), gan tradicionālajā tehnikā (krāsu zīmūji, eļļas, akrila, ūdeskrāsas, īpaši marķieri). “Šie instrumenti man ir ļoti dārgi un tuvi, tie iedvesmo – pietiek paskatīties uz tiem, uzreiz gribas strādāt.”

Vai Arta ir pētījusi, vai un kurš Latvijā un pasaulē strādā līdzīgā stilā, tehnikā. Jā, viņa teic – regulāri pārskatot tīmekli, pasaulē līdzīgi domājošo pudaudz, Latvijā gan ne. “Esmu no mākslas tālu stāvošs cilvēks,” bilst tētis Gints, “bet man patīk viņas darbi! Arta precīzi uztver būtību. Mūsu suni uzzīmēja kā fotogrāfijā. Ziniet, viņa, viltņiece, ilgu laiku zīmēja un mums neko nerādīja; tikai izstādē ieraudzījām – tā-ā-ādi darbi! Stāvi un brīnies, kā tas paveikts.”

Kas vajadzīgs, lai laumiņa sajustu iedvesmu un varētu radoši strādāt? Daba, mode, austrumzemju kultūra, japāņu vai korejiešu mūzika (nekādu dziesmu latviešu, angļu vai citās valodās – teksti traucē!), japāņu tradicionālā un modernā māksla. “Man patīk pētīt, kā viņi zīmē cilvēkus – tik smalki, detalizēti, virtuozī. Ne tik stilizēti un raupji kā amerikāņi.”

Tikai zīmēt...

Vaicāta par sapņiem, Arta brīdi domā, tad atklāj – gribot studēt mākslu, diemžēl ne Latvijas Mākslas akadēmija, ne citas mākslas augstskolas tālmācību nepiedāvā, bet veselības dēļ viņa klātienē tās apmeklēt nevar. Ilgi meklējot, atbilstošu mākslas programmu (BA grāds un sertifikāts) Arta

Invisible. “Meitene ar aizsietajām acīm – varbūt paslēpes, varbūt mēms kļiedziens, lai pievērstu uzmanību tam, ka bērni gan Latvijā, gan pasaulē bieži netiek uzklausi un it kā kļūst neredzami?”

atradusi Amerikā, mākslas un dizaina kolledžā. Iesniegusi dokumentus, rekomendācijas, nokārtojusi angļu valodas eksāmenu un... janvārī saņēmusi atbildi, ka uzņemta un būšot arī stipendija. Vienīgi – pietrūkst tieši tik, cik jau piešķirts. “Šobrīd jūtos kā pieaugstas sienas, nezīnu, ko iesākt. Rudenī jau vajadzētu sākt mācīties... Būtu lieliski, ja pati zīmējot vismaz daļēji kaut ko nopelnītu.” Arta sapņo par iespēju zīmēt pēc pasūtījuma, varbūt ilustrēt pasakas, bērnu vai fantāzijas sērijas grāmatas. “Būtu ļoti interesanti un lieliski, ja ar savu sirdslietu varētu iztikēt. Zīmēt – tas ir vienīgais, ko es gribu, un ceru, ka varēšu to darīt arī turpmāk.”

P.S. Ja neesat paguvuši aplūkot izstādi Ķekavas Mākslas skolā, noteikti ielūkojieties www.thearta.eu – ir vērts!

Dace Judina